

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 5C/278/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413206270
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Božena Csibrányiová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2016:4413206270.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou Mgr. Boženu Csibrányiovou, v právnej veci navrhovateľa: CD S., s.r.o., L. věžňů, XXXXX L.-B. T., K. republika, zastúpený advokátskou kanceláriou: K. L., s.r.o., R. 4, XXX XX X., proti odporkyňi: T. R., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX B. Z., V. XXXX/XXA, o zaplatenie XXX,- eur, zmenkového úroku, úroku zo zmenky a zmenkovej odmeny, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 469,-- eur od 13.8.2010 do zaplatenia **z a s t a v u j e**.
- II. Vo zvyšku súd návrh **z a m i e t a**.
- III. Odporkyňi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom na uplatnenie pohľadávky podľa nariadenia ES č. 861/2007 zo dňa 18.3.2013, ktorý došiel na tunajší súd 28.3.2013 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie zmenkovej sumy 469,- eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 469,-- eur od 13.8.2010 do zaplatenia, 6% -ného úroku zo zmenkovej sumy 469,- eur od 27.10.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny 1/3 zmenkovej sumy, teda 1,56 eur, s odôvodnením, že ako indosatár nadobudol všetky práva zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 1.2.2010 na zmenkovú sumu 469,- eur. Odporkyňa sa zaviazala za túto zmenku zaplatiť pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % -ným denným úrokom. Indosatár predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nezaplatil nič.

Na nariadené pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 10.5.2016 sa nedostavil navrhovateľ, jeho právny zástupca, prítomná bola odporkyňa. Právny zástupca navrhovateľa svoju neúčast' ospravedlnil písomne. O odročenie pojednávania nepožiadala.

Súd vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľa podľa § 101 ods. 2 O.s.p. z dôvodu hospodárnosti konania.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihladne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa článku 19 nariadenia č. ES 861/2007 sa konanie riadi zákonom č. 99/1963 Z.z. v znení neskorších predpisov/ O.s.p./, pretože sa vedie v Slovenskej republike.

Z dôvodu čiastočného späťvzatia návrhu súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 469,-- eur od 13.8.2010 do zaplatenia zastavil a to podľa § 96 ods. 1 veta tretia O.s.p..

Súd vykonal dokazovanie tak, že vypočul odporkyňu a oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise: návrh na začatie konania, zmenka 408200107 Uznesenie 9Ncb/159/2013- 26 , tlačivo C č.l. 86 až 87, uznesenie 5C/278/2013-88, čiastočné späťvzatie z 21.12.2015, pripojený exekučný spis 14Er/643/2011 zmluva o úvere zo dňa 1.2.2010, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

Odporkyňa vystavila dňa 1.2.2010 v Nových Zámkoch zmenku na zmenkovú sumu 469,- eur s tým, že na ňu zaplatí pri predložení na rad: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, Oddiel: Sro, vložka číslo 23636/B zmenkovú sumu a zmenkový úrok 0,25% denne. Dátum začiatku úročenia bol uvedený: 13.8.2010. Zmenka bola splatná: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Pribinova 25, 811 09 Bratislava, vystavená „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na zmenke je uvedený údaj - číslo zmluvy 408200107. Zmenka bola vystavená na základe dohody o vyplnení zmenky obsahnutej v úverovej zmluve z 1.2.2010, ktorú uzatvorila odporkyňa ako dlžník/ spotrebiteľ/ a spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ. Odporkyňa bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý úver vo výške 300,-eur s tým, že odporkyňa sa zaviazala tento úver vrátiť v 12-tich mesačných splátkach po 49,- eur, t.j. mal zaplatiť 588,- eur veriteľovi. Odporkyňa sa zaviazala uhradiť navrhovateľovi poplatok vo výške 288,- eur. Odporkyňa si dobrovoľne neplnila svoje povinnosti a preto si veriteľ uplatnil práva na Stálom rozhodcovskom súde, ktorý jeho návrhu rozsudkom sp. zn. SR 13562/10 z 25.1.2011 v celom rozsahu právoplatne vyhovel a zaviazal odporkyňu na zaplatenie 469,- eur so zmenkovým úrokom, úrokom a na náhradu trov konania /ako to vyplýva zo zápisnice spísanej pred exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým založenej v exekučnom spise 14Er/643/2011/. Následne veriteľ podal návrh na vykonanie exekúcie a to na vymoženie pohľadávky priznanej v uvedenom rozhodcovskom rozsudku, ku ktorému doložil predmetnú zmluvu a zmenku. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Nové Zámky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Nové Zámky uznesením č.k. 14 Er/643/2011-9, zo dňa 17.5.2011 žiadosť o udelenie poverenia právoplatne zamietol.

Podľa článku I. § 48 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. zákona zmenkového a šekového v znení neskorších predpisov, majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I. § 75 citovaného zákona, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku I. § 11 ods. 1 citovaného zákona, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa článku I. § 17 citovaného zákona, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 citovaného zákona, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

V zmysle judikatúry súdneho dvora EÚ sa vyžaduje a ani z citovaného znenia § 17 zákona zmenkového a šekového nevyplýva zákaz skúmania kauzálnych vzťahov, t.j. neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, na ktorých krytie je zmenka určená ex offo.

K uvedenému zaujali spoločné stanovisko aj občianskoprávne a obchodnoprávne kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20.10.2015, z ktorého stanoviska vyplýva, že ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku a súdu vyplynie súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je súd z úradnej povinnosti / ex offo/ povinný zabezpečiť prieskum tohto nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ je možné ju skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, keď bola zmenka vystavená.

V danej veci veriteľ pri uzatváraní hlavného záväzkového vzťahu konal a odporkyňa nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej, alebo obchodnej činnosti. Predmetom tejto spotrebiteľskej zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov veriteľom odporkyňa a preto sa na tento úver vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 1.1.2008, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane

zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

V danej veci bola zmenka vystavená na zabezpečenie nároku veriteľa zo zmluvy o úvere, ktorého výška bola 300,- eur a teda maximálna zmenková suma pozostávajúca zo spotrebiteľského úveru a príslušenstva mohla byť maximálne 390,- eur. Pretože zmenková suma bola v čase vyplnenia 469,- eur, súd pri skúmaní spotrebiteľskej zmluvy a aj zmenky dospel k záveru, že je neplatná pre jej rozpor s citovaným zákonným ustanovením. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že výška úveru bola 300,- eur a dlžníčka sa zaviazala zaplatiť veriteľovi sumu 588,- eur.

O nedovolenosť a teda aj o absolútnu neplatnosť právneho úkonu ide v prípade, keď sa tento prieči dobrým mravom. Uvedená Zmluva o úvere sa prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, keď výška poplatku 288,- eur takmer dosahuje výšku samotného úveru 300,- eur. Uvedené spôsobuje jej absolútnu neplatnosť a v dôsledku toho aj z tohto dôvodu nemôže byť platná ani vystavená zmenka, ktorá zabezpečuje hlavný záväzkový vzťah. Tento záver korešponduje aj s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom SR zo dňa 06.05.2008 pod. sp. zn. 4 Obo 161/2007, z ktorého vyplýva, že z neplatnej úverovej zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, ktorá sa tak prieči dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku, nemôže vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky. Navrhovateľ si v tomto konaní uplatňuje tieto isté neprijateľné zmluvné podmienky, pričom podľa názoru súdu nemohol byť dobromyseľný pri nadobúdaní zmenky, ktorá obsahuje číslo príslušnej úverovej zmluvy a preto musel vedieť, že určité kauzálné vzťahy existujú. Pretože si navrhovateľ v konaní uplatňuje nárok právom nedovolený, z neplatnej zmenky, súd ho vo zvyšnej časti / v ktorej nebolo konanie zastavené/ zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., ale keďže si odporkyňa ktorá bola v konaní úspešná trovy neuplatnila a ani jej zo spisu žiadne nevyplývajú, súd jej ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou Okresného súdu Nové Zámky na Krajský súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§205 ods.1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. (§205 ods. 3 OSP).